

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Polemica

Burghaber, Adam

Fribvrgi Helvetiorvm, 1678

XXXVIII. De Vocatione Ministrorum Ecclesiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72462)

ford. Tom. 3. Concil. P. 2. fol. 160. & seq. Suarezium in 3. Part. tom. 1. D. 54. Sect. 3. Tanner Tom. 3. D. 5. Q. 2. n. 87. & alios. Aliqui affirmant, Concilium Francofordense pronunciale contra Synodum Nicænam II. sed ex mala informatione, quasi ista Synodus absque autoritate & consensu Papæ celebrata ordinasset, Imagines cultu Patriæ & DEO debito esse colendas; quorum neutrum veritati est consonum, atque idcirco damnatio subsecuta est, qui tamen error est solum Facti, & non Juris. Ita Bellarminus loco cit. Baronius A. C. 794. n. 4. Alij negant, contra Imagines in eodem Concilio Francofordensi fuisse decretum; cum in Authenticis, Actis nihil simile inveniatur: sed falsum rumorem per hæreticos excitatum increbuisse, quem deinde nonnulli Scriptores inconsideratè libris suis inferverunt. Ita Binius, Suarez, Tanner. Hanc negativam sententiam supra §. XIV. tenuimus, & contra fundamentum Adversariorum est. tum quod Concilio Franckfordensi interfuerint Legati Pontificij Theophylactus & Stephanus Episcopi insignes, à quibus, ut alios taceam, facile intelli poterat, quid in Nicæna Synodo paulò ante celebrata fuerit definitum, tum quod error adorandi imaginum cultu patriæ, ut DEOS, potius sit error Gentilium, quàm hæreticorum Christianorum. Sed quidquid eriam sit. Neutra Doctorum opinio cultui Imaginù & doctrinæ de his quidquam derogat. Nam prior in Concilio Francofordensi solummodo errorem Facti admittit, qui contingere potuit, cum particulare duntaxat Conciliù fuerit, & neq; Romanus Pontifex neq; Legati hujus in illà condemnationem confenserint, uti fatentur Centuriatores Magdeburgici Cent. 8. cap. 9. cum è contra Synodus Nicæna fuerit œcumenica, & ex præscitu ac consensu Romani Pontificis atque in præsentia Legatorum hujus celebrata, & postea ab eodem confirmata. Posterior Doctorum opinio ita apertè repellit instantiam, ut pluribus opus non sit. Atque ita Gerhardus frustra institit, quem decuisset, hanc nostram utique sibi non ignoram responcionem refellere, aut ab ista toties nequicquam obtrusa objectione se abstinere. Cætera, quæ hæretici sive tanquam errores sive tanquam repugnantiam afferunt tum contra alia Concilia, tum nominatim contra Tridentinum, suis quæque locis dissoluntur.

XXVII. Ex omnibus, quæ hætenus diximus, arbitrari quisque habet, quanti in Ecclesia Catholica æstimari oporteat Sacra ejusdem Concilia tantà autoritate primorum Capitum in universo Christiano orbe celebrata, tantà Patrum sanctitate, Doctrinâ, & divinarum juxta ac humanarum rerum scientiâ præstantium illustrata, tantà curâ, labore, examine elaborata, tantà denique Cœli favore & divini Spiritûs vi ac virtute firmata. Et tamen spurcissimus homo & deterrimus hæresiarcha Martinus Lutherus talibus ac tantis Concilijs quemvis rûdissimum Parochum aut Ludimoderatorem æquare & dicere audeat, majus lumen accedere rei Christiane ex catechismo suo puerili, quàm ex omnibus Concilijs. Et quid opus est verbis, inquit, etiamsi omnium Synodorum decreta (qua lignea, fanum, stipulas, titiones appellat) possent per insundibulum demitti in tuum corpus, tamen nondum esses Christianus, quia nimis parùm conferunt. Calvinus paris impietatis hæresiarcha non benignior est in Concilia, quorum sententiam censet esse præjudicium, non judicium, de qua sen-

tentia possit ac debeat quicumque etiam privatus homo judicare. Ita scribit L. 4. Inst. c. 9. §. 8. quoties Concilij alicujus decretum profertur, expendi primum diligenter velim, quo tempore habuim sit, qua de causa habitum, & quo Consilio, quales homines interfuerint; deinde illud ipsum, de quo agitur, ad Scripturæ amussim examinari, idque in eum modum, ut Concilij definitio pondus suum habeat, sitque instar præjudicij, neque tamen examen, quod dixi, impediatur. Plura in contemptum Conciliorum habet alibi, quæ consonant investivis, censuris, calumnijs, mendacijs, quibus scætet liber Lutheri de Concilijs. Sed ita divina Providentia permittit prodire hæreticos, ut luculenter ab omnibus veritatis hostes agnoscantur. Nos eadem Sacra Concilia tanquam singularis divinæ erga nos Benevolentia argumenta teneamus, colamus, & omnibus laudibus extollamus: eisque humillimè nos subijciamus divini in eisdem Spiritûs illustrationem agnoscentes ac venerantes.

CONTROVERS. XXXVII.

DE VOCATIONE MINISTRO- rum Ecclesiæ.

Ministri Ecclesiæ communi nomine vocantur Clerici; quia, ut ait D. Hieronymus epist. ad Nepotian. de sorte Domini sum, videlicet ex Dei gratia & ordinatione ad divinum cultum specialiter consecrati, ideoque quasi *Sors, Pars, atque Hereditas Domini*. Hoc nomen Clerici ex divinis Litteris exceptum in ore fuit omnium Conciliorum Patrum ac Fidelium cunctis retro sæculis: solis herinatis displicet hodie hæreticis; sed quæ ad hanc illos displicentiam movent, non refutationem, sed detestationem merentur.

PARS PRIOR

DOCTRINÆ CATHOLICORUM.

I. **P**opulus Dei tam in Veteri quàm in Novo Testamento duobus modis regi ac gubernari solet. 1. In rebus Politicis per Reges, Principes & alios Magistratus sæculares. 2. In rebus Ecclesiasticis per Ministros Ecclesiæ: In utroq; gubernandi genere necessaria est legitima Vocatio. Nam nequè in rebus Politicis, neq; in Ecclesiasticis potest aliquis sibi usurpare Regimen, nisi legitime ad hoc vocatus & deputatus sit; & si qui aliter faciant in Politicis, appellantur tyranni: si in Ecclesiasticis, fures & latrones juxta illud Joan. 10. v. 1. qui non intrat per ostium in ovile ovium, fur est & latro. Nos relicta Regum ac Principum sæcularium creatione, de Ministris Ecclesiæ, eorumquè vocatione cum hæreticis disceptamus, de qua in Scriptura sic loquitur Apostolus ad Rom. 10. v. 15. quomodo verò predicabunt, nisi mittantur. Et ad Hebr. 5. v. 4. nec quisquam sibi sumit honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aaron, id est, nemo debet se ingerere & intrudere in officium Sacerdotale, sed debet assumi, & eligi

& eligi à Deo, sicut Aaron & ejus posterii electi fuerunt.

II. *Doctrina prima.* Vocatio Ministrorum Dei ad obeundum munus aliquod v.g. Episcopi, Pastoris &c. in Ecclesia Christi est duplex; una ordinaria: altera extraordinaria. Ita omnes Catholici. Ordinaria Vocatio est, quæ fit à Deo; seu Dei institutione mediante consensu & coöperatione eorum hominum, quorum interest; quo pacto Parochus vocatur ex consensu Episcopi: Episcopus ex consensu Pontificis: Pontifex ex consensu Cardinalium. Extraordinaria est, quæ immediatè fit à solo Deo; quo pacto vocati sunt Moyses, Prophetæ, Apostoli. Utramq; in Veteri Testamento fuisse præfiguratum, bene ostendit Becanus in Manual Lib. II. cap. 12.

III. Ordinariè vocati Ministri erant in Synagoga triplices. 1. Pontifex seu summus Sacerdos. 2. Alij Sacerdotes inferiores. 3. Levitæ. Omnes isti è tribu Levi erant, qui speciatim deputati fuerunt divino cultui, ut desumitur ex Num. 2. v. 12. & ibidem ex cap. 8. v. 13. Præter hanc autem familiæ prærogativam quinq; requisita illorum vocationem complebant, exornabantque. *Primum est Electio seu persona designatio*, quæ fiebat per hæreditariam successionem. Nam Filij succedebant Parentibus, ut Aaroni Eleazar, Eleacero Phinees & sic deinceps Eccl. 4. v. 7. *Secundum est purificatio*, quæ fiebat certis ritibus à Deo præscriptis, cujusmodi erant aspersio aquæ lustratis, rasio pilorum, lotio corporis & vestium, oblatio sacrificij pro peccato, ut videre est Num. 8. v. 6. & Exod. 29. v. 4. *Ter tium est Consecratio Pontificis & Sacerdotum*, cujus faciendæ modus habetur Exod. 29. v. 4. & sequentibus: sicut etiam consecratio Levitarum describitur Num. 9. v. 9. *Quartum est Applicatio* ad usum seu exercitium, quæ in Pontifice & Sacerdotibus fiebat per elevationem panis ex canistro, & carnis ex ariete immolato acceptæ; tunc enim non solum illis dabatur potestas sacrificandi, sed simul ad usum ministerij applicabantur: Levitæ verò applicabantur ad usum ministerij hoc ipso, quod jam consecrati intromitterentur in tabernaculum Fœderis domini Num. 8. v. 22. Ut autem major esset solennitas hujus actionis, nempe Consecrationis & Applicationis, triplex offerebatur sacrificium, Holocaustum: Hostia pacifica. Et Hostia pro peccato, Exod. 26. v. 1. Lev. 9. v. 2. *Quintum est Potestas & Officium.* Pontifex quædam officia habebat communia cum alijs Sacerdotibus v.g. offerre Sacrificia super altare Holocausti, in eodem Altari nutrire ignem perpetuum &c. quædam propria; nempe 1. semel in anno scil. in die solennitatis expiationis introire in sanctuarium seu in sancta sanctorum, Hebr. 9. v. 7. & instituere totius Populi expiationem ab omnibus peccatis toto anno contractis, Levit. 9. 2. Consecrare Sacerdotes & Levitas Exod. 29. & Levit. 8. ac Num. 8. 3. In Controversijs legalibus agere supremum Judicem, Deut. 17. v. 12. 4. In rebus magni momenti Deum consultare, quid agendum? Num. 17. v. 11.

IV. Extraordinariè vocabantur illi, qui à solo Deo sine ministerio hominum mittebantur ad docendum, reformandum, & arguendum populum; quo pacto missi fuerunt Moyses, Elias, Helisæus, & alij Prophetæ. Erat autem necesse, ut qui hoc modo dicebant se missos esse à Deo, hanc suam missionem certis ac evidentibus signis confirmarent; alioquin populus non credidisset ipsis, sed pro im-

postoribus habuisset, quod fatetur Moyses de se ipso, cum enim Deus dixisset illud Exod. 3. v. 10. *veni & mittam te ad Pharaonem, ut educaas populum meum filios Israel de Ægypto.* Respondit Moyses cap. 4. v. 10. *non credent mihi, neq; audient vocem meam, sed dicent, non apparuit tibi Dominus.* Nec mirum, talem cautelam requiri, cum in humana etiam pollicia absque fide dignis documentis nullus pro Regis aut Principis alicujus legato agnoscat, vel admitatur; id verò in rebus, quæ æternam animi salutem concernunt, tantò plus observandum est, quænto & res ipsæ majoris sunt momenti. Porro dupliciter probabant Veteris Testamenti Prophetæ, se extraordinariè esse missos. *Primo* per miracula, sic Moyses probavit, quando virgam in serpentem mutavit, & aquam in sanguinem convertit. Sic Samuel, sic Elisæus, sic alij Prophetæ; imprimis luculentum est miraculum Eliæ 3. Reg. 18. v. 21. *Secundo* per veracem prædictionem futurorum, quæ brevi erant eventura, quo pacto Elias 3. Reg. 17. v. 1. prædixit, fore ut *proximis tribus annis pluvia non sit*, Michæas 3. Reg. 22. fore, ut *rex Achab inseliciter pugnaret in Ramoth-Galaad*, Elisæus 4. Reg. 7. v. 1. fore ut *post unum diem sit magna annonæ vilitas*. Sic Isajas, Jeremias alij. Et quia hæc omnia evenerunt eo modo, quo Prophetæ prædixere, ideo magnam Autoritatem sibi apud populum conciliabant, & à Deo missos se esse persuadebant; sicuti è contrario, quia non eveniebant ea, quæ à falsis Prophetis fuerunt prædicta, nulla ipsis fides habebatur, atq; hoc signo discernendum esse inter veros & falsos Prophetas, constat ex Deut. 18. v. 21. *quando in nomine domini propheta ille prædixerit, & non evenierit, hoc Dominus non est locutus.*

V. Juxta prædictam figuram Veteris Testamenti in Novo præcipui Ministri Clericalis status sunt, *Papa, Episcopi, Presbyteri seu Sacerdotes*, quorum nomine intelliguntur etiam Pastores seu Parochi. Ordinariam istorum Vocationem eadem requisita constituerunt, illamque conspicuam fecerunt. *Primo Electio*, quæ fit per suffragium Cleri, cujus est, id oneas personas eligere ad ministerium Ecclesiasticum. Sic multis jam sæculis Cardinales eligunt Papam, Capitulares Episcopum, Episcopus vel hujus Vicarius Sacerdotes & Parochos pro sua quisque Diœcesi. Primitus tamen Christus Petrum & Apostolos vocavit; & hos Episcopos; illum insuper Papam creavit; atq; ab his ad Officium Pastoralis & quasi Apostolici Muneris participationem designati fuerunt Clemens, Titus, Timotheus & alij: & ab his rursus alij continuâ successione ad nostra usque tempora. *Secundo Purificatio*, quæ potissimum consistit in novitate animi, probitate vitæ, doctrina fidei, atque alijs virtutibus, quas Apostolus exprimit ad Titum. 1. v. 7. Dixi potissimum; quia spectando jus divinum Novi Testamenti non est necessaria externa & cæremonialis purificatio; ex jure tamen Ecclesiastico propter honestatem & decentiam status clericali requiruntur etiam quædam externæ conditiones v.g. tonsura, seu rasio pilorum in capite, habitus clericalis, amotiones operum servilium &c. *Tertio Consecratio*, quæ fieri debet ab Episcopo per manus impositionem, uti semper in Ecclesia factitatum, & nullo modo ab homine laicali seu sæculari fieri potest, ut suo loco pluribus dicemus. *Quarto Applicatio* ad usum Ministerij, quæ communiter appellari solet Missio, & fit ab Ecclesiæ Prælati, qui Ministris jam consecratis assignant subditos, quos guber-

gubernent. *Quintò Potestas & Officium; & quidem Episcopi habent quædam munia cum Sacerdotibus communia, ut baptizare, Eucharistiam conficere, abolvere à peccatis, extremam unctionem dare, Evangelium prædicare &c. Quædam verò propria, ut Sacramentum confirmationis conferre, Ministros Ecclesiæ ordinare, Ecclesiam consecrare &c.* De hac vocatione ordinaria loquuntur Theologi, quando dicunt, & ostendunt, in Ecclesia Catholica esse perpetuam successione[m] Pastorum & Doctõrum, in qua per legitimam Vocationem nempe Ordinariam & Mediatam unus alteri perpetuò successerit, quam successione[m] summopere extollunt S. S. Patres, & idcirco Ecclesiam Catholicam quibuslibet alijs præferunt.

VI. Extraordinariam Vocationem habuerunt Apostoli ad prædicandum Evangelium, Sacramenta administranda, & mundum convertendum à Christo missi, qui etiam, ut diximus de Moyse & Prophetis, suam vocationem ingentibus signis & magnis miraculis toti mundo contestari ac manifestum facere debuerunt: Marc. 16. v. 26. *Prædicaverunt ubique Domino cooperante & sermonem sequentibus signis confirmante.* Imò nec ipse Christus dominus absque huiusmodi signis & documentis fidem à mundo exegit: Joan. 10. v. 17. *Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi; si autem facio, & si mihi non vultis credere, operibus credite.* Et Joan. 15. v. 28. *Si opera non fecissim in eis, que nemo alius fecit, peccatum non haberent.* His positis.

VII. *Doctrina secunda.* Ecclesia Romano-Catholica habet veros Pastores ac Doctores legitime à Deo ipsoque Christo vocatos. Ita indubitata veritas. Nam Ecclesia Catholica in promptu habet, potestq; exhibere catalogum Episcoporum tum eorùm, qui in primaria Cathedra Romana totum Ecclesiam gubernarunt, tum etiam aliorum, qui in unaquaque Ecclesia particulari debitam cum Sede Romana consensionem & connexionem retinentes præfuderunt; à quibus Episcopis vel Romæ vel alibi commorantibus omnes alij, quotquot in universa Ecclesia extiterunt unquam, & existunt Clerici, ad ministerium divini cultus legitime vocati & designati fuerunt, ita ut suum quisque Episcopum nominare poterit, & possit, à quò ordinatus fuerit. Hanc Ordinariam ac Mediatam Vocationem Ministrorum, atque ab Apostolis nunquam interrupta serie continuatam semper successione[m] maximi, ut dixi, faciunt Patres relati copiose apud Tanner Parte 2. Anatomia Augustanæ Confess. Demonstrat. 4. Ex quibus solius vetustissimi Jrenæi testimonium lubet afferre, ita loquitur Lib. 3. cap. 3. contra hæreses: *sed quoniam longum est, omnium Ecclesiarum enumerare successiones; maxima & antiquissima & omnibus cognita à gloriosissimis duobus Apostolis Petro & Paulo Roma fundata & constituta Ecclesia; eam quam habet ab Apostolis traditionem & annuntiatam hominibus fidem per successiones Episcoporum pervenientibus usque ad nos indicantes, confundimus omnes eos, qui quoquomodo vel per sui placentiam malam, vel vanam gloriam, vel per cecitatem & malam sententiam, præterquam oportet, colligunt. Ad hanc enim (Romanam) Ecclesiam propter potentiorē principatitatem necesse est, omnem convenire Ecclesiam, hoc est, eos, qui sunt undique Fideles, in qua semper ab his, qui sunt undiq; conservata est ea, que est ab Apostolis Traditio.* Et cum mox eam successione[m] Episcoporum in Ecclesia Romana usque ad Eleutherium suo tempore

præsidentem retulisset, subjungit: *Hæc ordinatione & successione, ea, que est ab Apostolis traditio & veritatis preconiatio pervenit usque ad nos. Et est plenissima hæc ostensio, unam & eandem vivificatricem fidem esse, que in Ecclesia ab Apostolis usque nunc sit conservata & tradita in veritate.* Eodem modo loquuntur ceteri PP. certè D. Augustinus contra Epistolam fundamenti cap. 4. inter cetera fidei suæ motiva ac veræ Ecclesiæ Notam hanc ipsam etiam successione[m] & Ministrorum vocationem refert, ut alibi jam diximus.

VIII. Dicunt hæretici, Parres non aliter loqui de Vocatione ac successione, nisi cum fundamento Apostolicæ doctrinæ; Scimus hoc nimis bene, & extra omne dubium est, Romanam Ecclesiam fundare successione[m] suam super doctrinam Apostolicam, dum firmissimè tenet omnes fidei Articulos, quos antiqui Sancti Patres velut Apostolicæ fidei ac doctrinæ testes ac custodes à mille quingentis & pluribus annis tradiderunt; & usque ad finem mundi consentientes ipsi Doctores Catholici tradidituri sunt, ne veluti parvuli fluctuantes omni vento doctrina circumferantur ad Ephel. 4. v. 4. Atque huius Apostolicæ doctrinæ, quam Romana Ecclesia semper retinuit ac retinebit, validum à posteriori argumentum atque indubitatum signum est, nunquam interrupta successio Romanorum Pontificum; & legitima Ministrorum Ecclesiæ vocatio; quia per hanc clarissimè apparet veritas promissionis Christi, quod *portæ inferi non sint prævaliturae adversus Ecclesiam* Matth. 16. v. 18. *quod ipse cum Ecclesia velit manere usque ad finem mundi* ibidem cap. 28. v. 20. *quod oraverit, & absque dubio impetraverit, ne deficiet fides Petri. Quæ hucusque in Ecclesia Romana impleta fuerunt.*

IX. *Doctrina tertia.* Lutherus (idem sentiendum de Calvino, Zwinglio &c.) non habuit legitimam Vocationem ad reformandam Ecclesiam, & novam fidem inferendam; ideoq; non fuit à Christo ad hoc officium missus, nec legitimus Ecclesiæ extitit Minister. Ita omnes Catholici, & nominatim DD. à Walenburch integro Tractatu, qui habetur in Tom. 1. à fol. 908. contra Hermannum Conringium Lutheranium. Probatum à nobis allata doctrina breviter & efficaciter, Si Lutherus habuit legitimam Vocationem ad reformationem Ecclesiæ, & novam fidem mundo inferendam, vel habuit Ordinariam & Mediatam: vel Immediatam, atq; extraordinariam. Neutrùm dici potest. Ergo &c. Major liquet, quia tertia non datur vocatio; non potest etiam negari suppositum, nimirum Lutheri doctrinam, quæ Ecclesiam ac mundum reformare voluit, esse novam, quia ipse Lutherus Tom. 2. Ien. Germ. fol. 48. fatetur; *heminem se scire, qui de fide & operibus rectè iudicare poterit, exceptis Apostolis: in ceteris verò libris id nequaquam inveniri.* Item suam doctrinam esse novam, se solum, se primum, se unicum fuisse in universo mundo, qui illam tradiderit. Et ne quis putaret, eum tantum de apparente, restituta, seu reducta novitate loqui, diserte alibi suam mentem explicuit, ajens: *Germaniam quidem olim verbum Pape audivisse, nescire tamen se, an unquam verbum Dei audierit, quasi diceret, nescire se an unquam Evangelium, quod ipse docebat in Germania, institutum & introductum fuerit.* Ergo quando Lutherus doctrinam suam simpliciter vocavit novam, non potuit de novitate apparente, renovatâ, reductâ seu restituta loqui; sed solum de novitate prius & antea nunquam audita.

X. Probatur. Minor universim quoad utrumque membrum, nempe Lutherum, nec Mediatam: nec Immediatam Vocationem habuisse. Quia impossibile est, secundum statum veræ Ecclesiæ à Christo re ipsâ institutum aliquem vel mediata, vel immediatè vocari ac mitti ad novam fidem mundo inferendam; quippe nulla talis fides esse potest vera fides, ut patet ex illo Matth. 16. v. 18. *Porta Inferi non prevalebunt adversus illam.* Si etiam Spiritus Sanctus visibili Ecclesiæ donatus manet cum eadem in æternum Joan. 14. v. 17. hoc est, usque ad consummationem sæculi, eamquæ docet omnem veritatem, quomodo fieri potest, ut Ecclesiæ doctrina unquam vitium contrahat, & errorum cono & squalore ita confescat, ut reformationi hujusmodi, qualem Sæctarij faciunt, locus esse possit, Quare fides Lutheri nova Mundo illata non potest esse vera, cum antiqua Romana Catholica ipsi opposita nunquam potuerit corrumpi, & esse falsa. Ergo Lutherus nec immediatè nec mediata potest esse vocatus ad talem fidem falsam Mundo inferendam, & Ecclesiam reformatam.

XI. Probatur jam eadem Minor in specie quoad primum Membrum, Lutherum scilicet, Calvinum, Zwinglium &c. non habuisse Ordinariam ac Mediatam Vocationem ad hanc Ecclesiæ reformationem, & novam fidem mundo inducendam. Nam Lutherus vel habuit ordinariam ac mediatam Vocationem ex communi statu hominis Christiani & baptizati, vel ex Sacerdotio, vel ex Doctoratu, vel à Magistratu civili. Nihil horum dici potest. Non primum, nempe ex communi statu hominis Christiani & baptizati. D. Paulus scribens ad Roman. 10. v. 15. cit. *quomodo predicabunt, nisi mittantur & ad Hebræos 5. v. 4. nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aaron,* agit utique de illis, qui Christiani fuerunt & tamen singularem vocationem requirit ad prædicandum, & Pontificatum. Ergo communis status hominis Christiani & baptizati non sufficit non solum ad talem generalem Ecclesiæ Reformationem, sed etiam ad commune officium Prædicatoris. *Antiochia erant Propheta & Doctores & inter hos Barnabas & Simon, qui vocabatur Niger, & Lucius Cirenensis & Manabem, qui erat Herodis Tetrarcha collataneus, & Saulus, ut videre est Act. 13.* Ex his seligebantur à Deo Saulus & Barnabas ad Singulare opus, ad quod Spiritus S. uti illis volebat, c. 16. v. 2. Reliqui, quamvis essent Christiani & baptizati, imò Prophetæ & Doctores, ac sine dubio Sacerdotes, non arrogabant sibi Vocationem ad tale opus. Similiter Prophetæ in antiquo testamento erant fideles, imò & Presbyteri, sicut Jeremias, & tamen nullus ausus fuit sibi propheticum Officium sumere absque peculiari vocatione. Sæpius meminerunt Sæctarij 7000. virorum, qui ante Baal non incuraverunt genua sua à Deo reservati tempore Eliæ 3. Reg. 19. n. 18. & ad Rom. 11. v. 4. Isti erant verè fideles rectèque credentes, & probabiliter docti, imò Sacerdotes, nullus tamen arrogavit sibi vocationem grassanti in Israël idololatriæ se opponendi, & universalem reformationem inducendi. Solus Elias hoc sibi munus sumpsit extraordinariè ac Deo ad id vocatus. Quamvis igitur quilibet Christianus cavere sibi debeat ab idololatria, & erroribus, atque officio suo Sacerdotis, Doctoris, respectu sibi commissorum bene fungi, non tamen ipsi incumbit, generalem in Ecclesia reformationem instituire. Ergo Lutherus ex statu suo hominis Chri-

stiani & baptizati non est vocatus ad generalem Ecclesiæ Reformationem; quia inde non extraordinariam, sed ordinariam duntaxat potestatem accepit, quæ ad tale & tantum opus se non extendit.

XII. Non secundum ex Sacerdotio. 1. Si Lutherus per Ordinationem in Papatu legitimam vocationem obtinuit. Ergo Romana Ecclesia tunc temporis fuit vera Christi Ecclesia, habuitque verum Sacerdotium & potestatem ordinandi, ac mittendi Ministros Ecclesiæ; utique enim hæc potestas à Christo non fuit falsæ Ecclesiæ concessa? Atqui, Reformati nolunt fateri, Romanam Ecclesiam fuisse tunc, aut esse nunc veram Christi Ecclesiam. Ergo ex hac legitimam Lutheri Vocationem tueri nequeunt. 2. Romana Ecclesia post ceptam Lutheri reformationem vel perdidit Sacerdotium ac facultatem ordinandi & mittendi Ecclesiæ Ministros, vel non? Si posterius. Ergo etiamnum est, & manet penes ipsam; & Sæctarij non habent legitimos Sacerdotes, cum eorum Ministri extra veram Ecclesiam & absque potestate ordinentur. Prius dici non potest. tum quia Romana Ecclesia à tempore Lutheri in doctrina Religionis nihil immutavit. Ergo si Sacerdotium & potestas ordinandi apud illam stetit cum erroribus illis, quos sibi imaginatur Lutherus, etiamnum manet. tum quia, si Christus potestatem Romanæ Ecclesiæ per Lutherum abstulit, & in Reformatos transiit, Lutherus pro re tanti momenti specialem & extraordinariam Vocationem ostendere debet; cum Pæpali ordinatio non eò se extendat, ut ordinatus Romanæ Ecclesiæ auferre possit potestatem ordinandi. 3. Lutherus ipse scribit per ordines Sacros in Papatu nullum fieri coram Deo Sacerdotem, sed meram esse larvam & vanitatem, hæc ejus sunt verba Tom. 2. lat. Witt. fol. 393. pag. 1. *Si nulli negandi sunt esse Sacerdotes, maxime negandi sunt illi, quos Pæpistici Ordines exercent; neg. enim aliud agere possunt, quam id, quod ex animo intendunt agere, hoc est, non curant, ut docendi officium, sed sacrificandi & peccata audiendi potestatem conferant; quare nec fieri potest, ut aliud obtineant. At cum certissimum sit, Missam non esse sacrificium: deinde confessionem eam, quam præceptam voluit, nullam esse, utrumque autem sit humanum & sacrilegum inventum, plane sequitur, per Ordines illos Sacros neminem fieri coram Deo aut Sacerdotem aut Ministrum, sed meram larvam mendacij & vanitatis.*

XIII. Dicunt Adversarij, duo attendi oportere; primum, quod in Papatu divinæ ordinationi consentaneum remansit: alterum quod eidem ordinationi per humanam inventionem contrarium irrepserit. Sed inane effugium. Tum quia ratio generica, ut ut in se præcisè bona, corrumpitur tamen per specificationem malam, ut patet in contractu usurario. Ergo etiam si ordinatio in genere sit bona, per Pæpisticam tamen specificationem, quæ ad sacrificium, Confessionem auricularem &c. dirigitur, corrumpitur, redditurque absolute mala. Tum quia verus sensus non minus pertinet ad legitimam prædicationem, Sacramentorum administrationem &c. quam ad ipsam Scripturam. Sed Catholici juxta phantasiam Sæctariorum non habent legitimum sensum ad prædicationem, Sacramentorum administrationem &c. Ergo non concedunt in ordinatione sua potestatem prædicandi, Sacramenta administrandi &c. Tum quia Lutherus ait, *Pæpistas nihil posse aliud facere, quam quod facere intendunt. Sed non intendunt dare potestatem Mun-*

do Lu.

do Lutherani invehendi Evangelium, sed sacrificandi, confessiones audiendi, prædicandi doctrinam Ecclesiæ. Ergo ordinati in papatu non aliam accipiunt potestatem. Ergo nec Lutherus in ordinatione sua potestatem aliam accepit, quam prædicandi doctrinam Ecclesiæ, Sacrificandi &c.

XIV. Non tertium ex Gradu Academico seu Doctoratu. Tum quia per Doctoratum non confertur propinqua potestas prædicandi Evangelium, sed solum publicè exhibetur testimonium sufficientis doctrinæ, ut in exemplo est manifestum. Fiat aliquis Doctor Theologiæ Tubingæ, num ideo potestatem habet in Saxonia aut quavis aliâ civitate prædicandi Evangelium inconsulto Magistratu & Superintendentibus Lutheranis? Ergo per Doctoratum præcisè non conceditur potestas Apostolica; aliàs etiam Doctor Carolstadius fuisset verus Apostolus. Tum quia Lutherus ipse faretur Doctoratum seu Magisterium Theologicum tantum prodesse Ecclesiæ; quantum diabolus; quomodo igitur per Doctoratum fuit vocatus ad Apostolatatum? Antecedens probatur. Inter articulos Wiclephi Constantiæ damnatos est etiam iste: *Universitates, Studia, Collegia Graduationis & Magisteria in eisdem sunt vanâ gentilitate introducta, & non plus Ecclesiæ profunt, quam diabolus*; Wiclephi autem articulus Lutherus Tom. 2. Lat. Witt. in assertione Articulorum omnes probavit his verbis: *In faciem tuam, Sanctissime Dei Vicarie, tibi liberè dico, omnia damnata puncta Joannis Husij (assectæ Wiclephi) esse Evangelicæ & Christianæ. Ergo Lutherus non accepit à doctoratu vocationem suam. Tum quia ex verbis ipsius Lutheri supra cit. constat, illis; qui ordines & gradus Academicos sumunt, non aliam accipere potestatem, nec aliam subire obligationem, quam intendunt ordinans & ordinatus, promovens ac promotus. Atqui Ordinans & promovens Lutherum ad Doctoratum & Licentiatum non aliud intendit, quam creare Pontificium Licentiarum & Doctorum, nec ipse Lutherus creati voluit, nisi Catholicus Licentiatum & Doctor. Ergo Lutherus non solum secundum nostram, sed propriam ipsius sententiam in Doctoratu non aliam accepit potestatem docendi, quam ut Catholicus & Papisticus Doctor ac Theologus, & ad hanc doctrinam solum juramento se obstrinxit, cum nec ipse, nec promotor ipsius aliam habuerint intentionem. Non obest, illum jurasse, pro viribus se veritatem Evangelicam defensurum; quia prædictum ejus juramentum fuit determinatè directum ad doctrinam Romanæ Ecclesiæ, quam ipse tum temporis, uti re ipsa erat, pro unica, incorrupta, infallibili veritate habuit, & juxta expositionem SS. Patrum & Conciliorum ac declarationem Ecclesiæ intellexit.*

XV. Dicunt Sectarij intentionem humanam non præjudicare intentioni divinæ, quasi Lutherus ex intentione divinâ hanc reformandæ Ecclesiæ facultatem accepisset. Sed contra est. Tum quia Lutherus ipse requirit intentionem ad valorem Sacramenti ordinis tam in conferente, quam fuscipiente. Tum quia Gradus Academici & Professuræ non sunt à Deo institutæ, sicuti Sacramenta, sed dependent ab institutione humana. Tum quia difficile est creditu, ritè baptizari illum, qui aspersus exteriori aquâ inter consueta verba intus contradicit, nec vult id, quod Christus instituit; certè hoc apparet contra mandatum Christi Matth. 28. v. 19. *Baptizantes eos in Nomine Patris &c.* quod

absque dubio propriè intelligendum, ut nimirum Baptisma fulcipiatur non solum extrinsecus, sed etiâ interiori cum intentione conformi Christi institutioni.

XVI. Quærent iidem Sectarij, an promotio & juramentum Doctoris A Catholicæ Lutherani scilicet aut Calvinistæ, qui postea fit Catholicus, habeat retinereque obligationem. Respon. Negative. Tum quia vi Doctoratus sui non affert publicum testimonium doctrinæ Theologiæ Catholicæ; etenim dum Doctor est factus, Lutheranus aut Calvinisticæ Theologiæ studuit. Tum quia talis Doctor A Catholicus juravit super Lutheranam aut Calvinisticam in Sacra Scriptura malè fundatam doctrinam, super Confessionem Augustanam &c. quod juramento Catholici Doctoris repugnat. Tum quia idem non accepit potestatem extraordinariam docendi Theologiam Catholicam, sed potestatem super doctrinam Lutheranam aut Calvinisticam ita ut istud in speciem fuerit determinatum. Quare verba illa generalia (*de veritate Evangelicâ pro viribus docenda*) quoad promotionem Academicam & obligationem inania & absque effectu remanserunt. Alia est ratio de Doctoribus Juris, Medicinæ, & Philosophiæ; quia in his quoad substantiam non apparet differentia.

XVII. Non deniq; à Magistratu Civili. 1. Quia hujus non est vocare & ordinare Ministros Ecclesiæ, sed hæc potestas ad eos pertinet, quorum est regere Ecclesiam, nempe Episcoporum Act. 20. v. 8. *Attendite vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus S. posuit Episcopus regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo.* 2. Christus voluit, ut Apostoli ac Successores eorum eo modo Ecclesiam gubernarent, quo ipse præsens eandem rexit. Sed ipse elegit Apostolos & Discipulos sine ullo multitudinis suffragio. Ergo &c. 3. Continua praxis est in Ecclesia, ut Episcopi ac Sacerdotes absque populi electivo suffragio constituantur; & inauditum est in Ecclesia à solâ potestate civili constitutos fuisse Pastores & Ministros Ecclesiæ. Interim non negamus, populum antiquitus electionibus Episcoporum & aliorum Ministrorum Ecclesiæ interfuisse: attamen habuit solum suffragium petitionis & testimonij, ita ut directio, limitatio, revocatio & potestas semper penes Præpositos Ecclesiasticos staret. Plura de hoc ipso in Contröv. de Sacram. Ordinis. Solummodo nunc addo, Canones in oppositum adduci solitos pridem antiquatos fuisse, aut fictitios esse. Videatur Baron. Anno Christi 774. Ex hæcenus dictis apertè constat, Lutherum non habuisse Ordinariam ac Mediatam Vocationem nec à Christianismo & Baptismo, nec à Sacerdotio, nec à Doctoratu, nec à Magistratu Civili.

XVIII. Ad Extraordinariam igitur & Immediatam Vocationem venimus, quam Luthero adscribunt Meisnerus de fide Lutherana capessenda fol. 260. & 481. Wolfgangus Francius in Jubilæo Lutherano. Apostata Reihing de vera Ecclesia fol. 16. Calvinus verò in suis Institutionibus, & Beza in Confess. fidei eandem sibi tribuunt. Cum Reformatio, quam Lutherus & Calvinus temerè præsumperunt, talis extiterit, ut à condito orbe ejusmodi non fuerit attentata; idcirco nemo absque evidenti demonstratione divinæ & extraordinariæ Vocationis acceptare eandem potest ac debet, idque hæc de causis. *Prima.* quia inducta à Luthero doctrina à tempore Apostolorum nunquam

quam in Ecclesia Christi fuit publicè agnita, & exercita; siquidem Centuriatores Magdenburgici ad finem cujuslibet centuriæ farentur, articulos Romanæ Ecclesiæ semper doctos, & in publico usu fuisse. *Secunda*, quia nullus antiquus historicus nominari potest, qui attestetur, tempore Apostolorum & sequentibus sæculis Lutheranam Justificationem per solam fidem fuisse pro Apostolica habitam, Matrimonium pluris factum, quàm virginitatem, Sacrificium Missæ veluti Idololatricam abjectum &c. *Tertio*, quia SS. Patres & antiquiores Doctores, qui à Christo post Apostolos dati nobis sunt Magistri, ne erraremus ad Ephes. 4. v. 11. & qui doctrinæ ab Apostolis immediate acceptæ optimam notitiam habuere, non aliam unquam, quàm Romano-Catholicam Religionem verbo & exemplo Orbi Christiano tradiderunt, atque in Scriptis suis reliquerunt. *Quarta*, quia doctrina ab Evangelicis Reformato-ribus introducta non solum nunquam fuit pro verâ & Apostolica acceptata, sed etiam tanquam hæretica damnata; siquidem illi, à quibus Novatores eam sumpsere, catalogis hæreticorum ab antiquis Patribus fuerunt inserti. Videantur Chronographia Genebrardi, & Tabulæ Chronologica Jacobi Gualteri. *Quinta*, quia Sectarij præsertim Lutherani tot & tantas committunt fraudes, mendacia, deceptiones & corruptiones in allegandis & declarandis Sacris Scripturis, SS. Patribus, Scriptoribus & Historicis ad dogmata sua pallianda & fucos inficienda, ut nemo Sinceris animi persuadere sibi possit, veritatem apud tales homines reperiri. *Sexta*, quia Sectarij Verbum Dei Scriptum unice ac perpetuò crepant more hæreticorum, cum tamen ostendere infallibiliter nequeant, quis illorum præ alijs verum Sac. Scripturæ sensum habeat. *Septima*, quia Lutherus & Calvinus fuerunt homines impijssimi, flagitiosissimi, & turpissimi absque umbra etiam pietatis, sanctitatis, & devotionis Christianæ, adeo ut de Luthero affirmarit Carolus V. Imperator in Edicto Imperiali: *illum non hominem, sed demonem potius esse figurâ & specie humanâ cucullog, monastico indutum.* Calvinus Luthero nihilo fuit melior, nec dæmoni absimilior. Quis autem credibile putet, Deum talibus sceleribus uti velle tanquam instrumentis ad reformandam Ecclesiam, & veram ejus sanctitatem inducendam? Certè nemo hominum unquam publicam meretricem reformandis Monialibus Magistram designaret. Hæc profectò talia sunt, ex quorum consideratione doctrina ista nec possit nec debeat pro Apostolica ac Catholica æstimari, acceptarique sine evidenti & cælitus demonstratâ Extraordinaria Vocatione Auctoris sui. Nunc

XIX. Probatur Lutherum, Calvinum, Zwinglium &c. talem vocationem Immediatam & Extraordinariam non habuisse, id quod supra in Minore posuimus. *Primo*, quia omnes in prædictum modum vocati (saltem ubi non simul adest alia vocatio ordinaria) instruuntur à Deo, sicuti res ipsa exigat, manifestis quibusdam exterioribus signis sive indicijs, ex quibus cuique evidenter credibile fiat, tales esse divinitus missos & vocatos; siquidem alias nemo posset, aut deberet ejusmodi Legatis fidem habere, sicuti etiam in humana politia, ut supra diximus, absque fide dignis documentis nullus pro Regio aut Principis alicujus Legato agnosceretur. At vero neque Lutherus novus

scilicet Ecclesiæ Reformator, neque Calvinus, aut Zwinglius &c. ullis ejusmodi signis vel indicijs manifestis suam à Deo immediatam & extraordinariam Vocationem testatam facere poterunt, utpote nec ullis miraculis instructi, nec ullâ insigni vitæ Sanctitate illustres. Ergo fatendum est, eos à Deo immediatè ad magnum illud Reformationis opus vocatos non fuisse. Utitur hoc ipso argumento adversus sui temporis hæresiarchas etiam Tertulianus L. de præscript. c. 30. sic scribens: *Probet se novos Apostolos esse; dicant, Christum iterum descendisse (scilicet ut eos sibi Apostolos adficeret) iterum ipsum docuisse, iterum Crucifixum, iterum Mortuum, iterum Resuscitatum; sic enim Apostolos solent facere, dare illius præterea virtutem eadem signa edentibus, quæ & ipse. Volo igitur & virtutes eorum proferte, nisi quod agnosco maximam virtutem eorum, quâ Apostolos in perversum amulantur; illi enim de mortuis vivos faciunt, isti de vivis mortuos faciunt &c.*

XX. Probatur *Secundò*, ex incredibilem inconstantia Lutheri. Nam in multis summi momenti Articulis nullam certam constantem & invariantam doctrinam tradidit, sed velut arundo vento agitata modò in hoc, modò in illud latus nutavit, sibi que ipsi assidue contradixit, ita ut non solum annus ab anno, sed etiam unus idemque mensis nonnunquam à se ipso in gravissimis rebus discordaret; nominatim de Sacramentorum numero; de Transubstantiatione, & Adoratione Eucharistiæ; de Infallibilitate Ecclesiæ, & SS. Patrum Auctoritate; de Necessitate bonorum operum &c. Inconstantia illa manifestior est, quàm ut ab Adversarijs possit sine notæ impudentiæ negari. Videatur Protheus Evangelicus, Germanicè det & *vangelische Wetter-Hann* dictus, & apparebit à condito orbe nullum hominem fuisse, cujus dicta inter se & crebrius & manifestius pugnaverint, quàm Lutheri. Parem inconstantiam in Calvinò ostendit Jodocus Kett. *Im New-Evangelischen Kelterhaus* à fol. 124. Quapropter cum *non de eadem re simul vera esse nequeant, sed unum ex illis falsum esse oporteat: Nihil autem magis quàm falsâ doctrina extraordinariæ & immediatæ à Deo Vocationi adversetur, luce clarius est, Extraordinariam & Immediatam Vocationem apud Lutherum & Calvinum non reperiri.*

XXI. Probatur *Tertio*, Ipse Lutherus fatetur, se non habere Immediatam & Extraordinariam Vocationem. Ita scribit: Tom. 2. Jenen. fol. 431. *Nunquam adhuc predicavi, nec predicare volui, nisi ab hominibus vocatus & rogatus; quia gloriari non possum, quod Deus de cælo sine medio me miserit.* Atqui si extraordinariè & immediatè per evidentem illuminationem à Deo esset vocatus, utique ipsummet non latuisset, & gloriari merito de hoc in Domino potuisset. Idem in Epist. von den Schleicheren seu furtim irrepentibus Anno 1532. data & impressa Tom. 5. Germ. pag. 492. parim se certum de vocatione sua agnoscat, ideoque sic scribit: *dixi septi, & iterum dico, totum mundum me non accepturum pro Doctoratu meo; quia alias desperare deberem, si tale tantum mihi incumbens negotium, sicut sur irrepens, absque vocatione & mandato Dei cepissem.* Ecce Lutherus post aliquot annos ceptæ reformationis nihil apud se agnoscat extraordinariæ & immediatæ Vocationis à Deo, imò de ordinaria & mediata vehementer anceps hæret, atque ex solo doctoratu se solatur, quasi hinc saltem aliquid apparentis vocationis

nis mediatae & ordinariae venari possent; quod tamen ipsum luculenter jam rejecimus §. XIV.

XXII. *Doctrina quarta.* Ecclesia Evangelicorum, hoc est, Lutheranorum, Calvinistarum &c. non est vera Ecclesia, nec veros habet Ministros & Sacramenta Altaris, & Absolutionis &c. Ita omnes Catholici. Probatum hoc fundamentali discursu. Illa non est vera Ecclesia, quae non habet veros Episcopos & Sacerdotes per legitimam Successionem Electionem, Consecrationem, & Potestatem ab Apostolis descendentes. Sed Ecclesia Lutherana Calviniana &c. non habet tales Episcopos & Sacerdotes per legitimam Successionem, Electionem, Consecrationem, & Potestatem ab Apostolis descendentes. Ergo Ecclesia Evangelicorum non est vera Ecclesia. Major elucet ex eo, quod Christus Apostolis atque in primis Petro dederit Claves Regni Coelorum, & mandatum paciscendi oves suas; quod paciscendi munus maxime legitimam Pastorum ordinationem seu constitutionem requirit. Nam tum ex Actis Apostolorum ex epistola D. Pauli constat, in primitiva Ecclesia Ministros, Episcopos, & Sacerdotes aut ab ipsis solis Apostolis, aut ab illis, quos ipsi prius jam Episcopos initiaverant, fuisse electos, & per Manuum impositionem consecratos, atque unam cum sufficienti potestate missos ad Evangelium praedicandum, Ecclesias erigendas &c. ut videre est Act. 6. v. 1. & ibidem c. 13. v. 3. c. 14. v. 23. c. 19. v. 22. quale etiam mandatum dedit Paulus Tito c. 1. v. 5. Si igitur omnis Ecclesiastica Vocatio & Potestas primitus ab Apostolis post Christi institutionem est derivata, necessario infertur, eandem vocationem consecrationem, ac potestatem non habere vim ac valorem, nisi per legitimam Successionem ab Apostolis legitima Vocatio, Consecratio & Jurisdictio demonstrari possit. Vera autem Ecclesia non est, quae veros non habet Sacerdotes, ut per se patet, & aperte tradit S. Hieronymus mox allegandus.

XXIII. Confirmatur auctoritate Patrum, è quibus Tertull. de praescript. adversus haeres. c. 20. sic scribit: *Apostoli Ecclesias apud unamquamque civitatem condiderunt, à quibus traducuntur fidei & semina doctrinae, ceterae exinde Ecclesiae mutuae sunt, & quotidie mutantur, ut Ecclesiae fiant. Ac per hoc & ipsae Apostolicae reputantur, ut soboles Apostolicarum Ecclesiarum: omne genus ad originem suam censeatur, necesse est. Itaque, tot ac tanta Ecclesia, una est illa ab Apostolis prima, ex qua omnes. Et paulo post: Edam ergo origines Ecclesiarum suarum evolvant ordinem Episcoporum suorum, ita per Successiones ab initio decurrentem, ut primus ille Episcopus aliquem ex Apostolis vel Apostolicis viris, qui tamen cum Apostolis perseverarint, habuerit autorem & antecessorem. Hoc enim modo Ecclesia Apostolica census suos deserunt; sicut Smyrnaeorum Ecclesia habens Polycarpum à Joanne collocatum refert, sicut Romanorum Clementem à Petro ordinatum edit. Proinde utiq; & cetera exhibent, quos ab Apostolis in Episcopatum constitutos, Apostolici seminis traduces habeant. Conspiciant tale quid haeretici &c. S. Hieron. Dialog. contra Lucif. c. 4. haec habet: *Hilarius cum diaconus ab Ecclesia recesserit, solusq; ut putat, turba sit mundi, neque Eucharistiam consicere potest Episcopus & Presbyterum non habens (scilicet in Ecclesia sua putantia) neq; Baptisma sine Eucharistia (olim enim Baptizati statim communicabantur.) Et cum homo mortuus jam sit, cum homine pariter perijt & Secta, quia post se nullum Clericum Diaconum potuit ordinare: Ecclesia autem non est, qua non habet sacerdotes. Similia reperuntur apud alios P. P. qui defectum hujus Successionis Electionis Consecrationis ac Potestatis ab**

Apostolis derivatae pro certissimo signo habent falsae Ecclesiae & haeresis. Hinc cum tanta diligentia inquisiverunt & recensuerunt Successionem Romanorum Pontificum usque ad sua tempora saepe illam haereticis objiciendo, utpote qui eandem monstrare non valent. Vos inquit Optatus Milevitanus L. 2. contra Donatistas. *Vestra Cathedra originem edire, qui vobis vultis Sanctam Ecclesiam vendicare, quae absque talibus Episcopis & Sacerdotibus non subsistit, ut audivimus ex D. Hieronymo.*

XXIV. Probatum jam subsumptio, seu Minor primi Syllogismi. Si Ecclesia Evangelicorum haberet Episcopos & Sacerdotes per legitimam electionem, consecrationem, ac potestatem ab Apostolis descendentes, tum posset continuam eorum Successionem exhibere. A qui non potest. Nam Sacerdotes apud Lutheranos Calvinistas &c. non per Episcopos (qui continuam Successione uni us post alium ab Apostolis descendunt) nec Episcopi ab alijs consecratis Episcopis eliguntur, consecrantur, & constituuntur, sed à Communitate, Magistratu, & alijs Ministris; qui Episcopi consecrati non sunt, nominantur & designantur applicanturque, ut ipsi Adversarij fateantur, & negare non possunt. Ergo eorundem vocatio omnino non ab Apostolis descendit, hoc est, nec Immediate, quod ipsimet Sectarij sibi non attribuunt, nec Mediate, quia necessario ad istud medio, scilicet Successione destituntur.

XXV. Porro solos veros Episcopos à communibus Sacerdotibus distinctos accepisse ab Apostolis potestatem eligendi & consecrandi Episcopos sacerdotes, est unanimes consensus Patrum, qui in verbis illis Apost. i. ad Timoth. 4. v. 14. *Noli negligere gratiam, qua data est tibi per impositionem Manuum Presbyterij, per Tō presbyterij intelligi certum sacerdotum Majorum, id est Episcoporum. Unde D. Chrysostr. super eadem ita scribit: Non de Presbyteris hic loquitur: nec enim profecto Presbyteri ipsam ordinaverunt. Idem confirmat D. Hieronym. Epist. 55. dicens: quid enim facit excepta ordinatione Episcopus, quod non facit Presbyter, q. d. communis Sacerdos ex commillione potest omnia facere, quae Episcopus, excepto, quod consecrare non possit Episcopos & Sacerdotes. Non obest, olim omnes Sacerdotes vocatos fuisse Episcopos; hujus enim valde probabilem rationem assignans Theodoret. in c. 3. ad Timoth. ait: *Eosdem olim vocabant Episcopos & Presbyteros; eos autem, qui nunc vocantur Episcopi, nominabant Apostolos, precedente autem tempore nomen quiddam Apostolatus reliquerunt ijs, qui verè erant Apostoli, Episcopatus autem appellationem imposuerunt ijs, qui olim appellabantur Apostoli, ita Philippensium Apostolus erat Epiphroditus. His P. P. consentit Concilium Generale Septimum, quod est Nicenum II. can. 3. Sic statuens: *omnis electio Episcopi vel Presbyteri, qua sit à Magistratibus, irrita maneat; oportet enim eum, qui est promovendus, ab Episcopo eligi. Quod ipsum ab initio Ecclesiae adhuc in quatuor primis saeculis ita sedulo fuit observatum, ut contraria opinio, quam Aërius asserere fuit ausus, pro haeresi & insana doctrina fuerit habita. Erat, inquit Epiphani. Haeres. 77. *Ipsi sermo furiosus magis quam humane conditionis, dicebat: quid est Episcopus ad Presbyterum? nihil differt hic ab illo; unus enim est ordo, unus honor, & una dignitas. Imponit manus Episcopus, ita etiam Presbyter, quem postea errore fuisse refutat, atque eundem Augustinus etiam catalogo Haeresum inserit. Demum****

Nec unicum exemplum afferri potest, quod à tempore Apostolorum in Ecclesia Catholica ullus unquam verus ac legitimus Episcopus fuerit habitus, qui suam vocationem, consecrationem ac potestatem à non vero consecratóque Episcopo acceperit. Quare ex defectu isto fateri debent Reformatores, aut nullitatem sui ministerij, aut cum infano Aërio pati, se in Registrum hæreseos ab Epiphano & August. inscribi; quemadmodum autem Lutherani, & Calviniani cæterique A catholici veros ac legitimos Episcopos & Sacerdotes non habent, ita etiam non habent vera Sacramenta Altaris & Absolutionis, quæ non nisi à veris Sacerdotibus conficiuntur. Manet igitur juxta doctrinam nostram Catholicam solidissime probatam Evangelicos, Lutheranos scilicet Calvinistas &c. nec Ecclesiam veram, nec veros Sacerdotes, nec Sacramenta vera Altaris scil. & Absolutionis habere.

PARS POSTERIOR.

ERRORES HÆRETICORUM.

XXVI. **E**rror primus. Lutherus, qui est quasi parens omnium Ministrorum Ecclesiæ, ut vocant, reformatæ, legitimam habuit vocationem. Ita unanimiter Evangelici; est tamen quoad modum vocationis inter ipsos diversitas. Plerique Lutherani volunt, Lutherum habuisse vocationem Ordinariam ac Mediatam. Ita testantur Meno Hanneken in suo Iremio à fol. 781. & Tobias Wagner in suis censuris à fol. 275. his nixi rationibus. Tum quia Lutherum ad officium prædicandi vocavit Communitas Wittenbergica; ad ordinariam autem vocationem prædicatoris consensum Populi requiri ac sufficere, ex multis & clarissimis scripturæ locis ostendi potest. Tum quia Lutherus sacerdotalem vocationem juxta morem consuetum Anno 1520. accepit, vi cujus obligatus fuit, in Ecclesia servare, quæ in ea permansere bona, & extirpare, quæ sensim in eandem irreperunt mala. Tum quia eandem vocationem tribuerunt Lutheri Doctoratus, Professura, & Juramentum, vi quorum debuit Evangelicam veritatem tueri. Tum quia universim omnes cavere sibi debent à falsis prophetis Matth. 7. 15. à lupi rapacibus. Act. 20. v. 29. &c. Istud mandatum habuit adhuc Lutherus in papatu, cur non obligare illum potuit? Aliqui tam Lutherani quam Calvinistæ malunt Lutheri concedere Extraordinariam Vocationem, sicut de Calvino & Beza supra diximus. Afferunt autem iniquum esse, miracula à Lutheri requiri. Tum quia si probetur, illius doctrinam esse Apostolicam, simul etiam monstrari miracula; nam, inquit, in hoc totum est positum, ut sciatur ubi veritas sit Evangelica. Tum quia ex opposito, ubi veritas sit Evangelica, Tum quia nulla extat promissio, velle Deum ultimis temporibus veram fidem per miracula facere manifestam; cum etiam hæc miracula à falsis prophetis præstari possint Matth. 24. v. 24. Tum quia vaticinia tam Apostolica Apoc. 14. v. 6. quam Ecclesiastica produnt divinam Lutheri vocationem. Uuum ex istis Ecclesiasticis habetur in templo Friderici Barbarossæ expressum, ubi statua Monachi

extructa circa annum Christi 1170. cum inscriptione Lutheri, referente Theophraste Paracelso in Chronica Carinthiæ. Alterum Joannis Hufi ad rogum euntis & dicentis: post centum annos veniet Cignus, quem assare non poteritis. Tertium Gothæ in Monasterio Augustinianorum 1531. sub destructo Altari repertum fuit hoc disticho:

MC quadratum, LX quóque duplicatum,
Orans peribit, & Hufi, Wiclëffque redibit.

referente Gerardo L. 1. fol. 154. qui mirè de organo isto reformationis ineptit. Tum quia Lutherus vir fuit scientiarum divinarum juxta ac humanarum peritus; eloquens, nobilis Scripturarum Interpres. Sunt etiam nonnulli apud DD. à Walenburch loc. cit. fol. 910. qui Lutheri vocationem tribuunt partim Ordinariam, partim Extraordinariam; argumentis, quæ pro utraque vocatione hætenus attulimus, ad id inducti.

XXVII. Errori huic Doctrina nostra Catholica, quam priori parte attulimus, omnem succum aufert, & cuilibet homini non in sensum reprobum dato clarissimè ostendit, Lutherum & qui post ipsum surrexerunt Sectarum duces, ex illis esse viris, de quibus Dominus DELUS Jeremie 23. v. 21. dicit: *Non mittebam prophetas, & ipsi currabant: non loquebar ad eos, & ipsi prophetabant*: Ipsemet Lutherus suam de vocatione propriam sententiam decies septies mutavit, ut Doctor Pistorius in Epist. ad Germanos & præcipue ad Austriacos notavit. Et quisquam prudens suæque æternæ salutis debitam habens curam inveniri possit, qui eandem Lutheri vocationem tanquam certam atque à DEO profectam persuaderi sibi sinat? Probationes quàm futiles sint, mox patebit. Itaque

XXVIII. Respondetur. *Primo ad ea, quæ pro Vocatione Lutheri Ordinaria ac Mediatâ afferuntur. Ad Primum.* neque Populum neque Magistratum sæcularem habere potestatem eligendi Sacerdotes: sed ad Episcopos hoc pertinere. Ex plurimis & clarissimis Sac. Scripturæ locis, quos Wagner ait ostendi posse, proferatur vel unicus, in quo ita potestas populo concedatur. Eandem facultatem eligendi Ministros Ecclesiæ, non habet etiam Ministerium; cum A catholici Ministri à nullo vero Episcopo ordinari fuerint. Vocari autem Ministros Lutheranos, Calvinianos &c. ad prædicandum solum prophetica & Apostolicam doctrinam absque additamentis humanarum inventionum, vana est phantasia & prætenso omnium Sectarum; quippe non potest esse pura Apostolica doctrina, quæ SS. Patribus adversatur: nec humanæ & pharisaicæ sunt inventiones, quæ prædicti PP. reliquerunt, aut Magistratus Ecclesiasticus statuit. Ad hæc in plerisque jam locis à solis Principibus Ministri Ecclesiæ eliguntur, & horum autoritate investuntur; vel igitur istorum vocatio est legitima, vel non? si prius. Ergo falsum est, penes populum esse suffragia: si posterius. Ergo omnium istorum officia, consecratio cænæ, & absolutio invalida sunt. Ecce miseriam Evangelicorum omnibus Sacramentis destitutorum, si baptismum excipiamus.

XXIX. *Ad Secundum & Tertium.* Ratione istorum, scilicet Sacerdotij, Doctoratus &c. ostendi quidem, Lutherum ordinariè & legitime vocatum fuisse ad ministerium, quod exercuit in Ecclesia

Ecclēſia Catholica ante ſuam deteſtabilem apoſtaſiam: minime verò ad miniſterium, quod exer- cuit in ſecta ſua Lutheranà poſt prædicatam apoſtaſiam. Nam tunc cepit impie oppugnare Ecclēſiam Catholicam, in qua ante vixerat: cepit aliter quam ante contueverat, docere: cepit abrogare fæta, jejunia, vota monaſtica, orationem pro defunctis &c. quæ ante approbaverat: cepit opponere ſe ſummo Pontifici, & hunc tanquam Antichriſtum proclamare, cui antea religioſe ſe ſubjecerat, & tanquam legitimum Chriſti in ter- ris vicarium agnoverat. Hæc autem aliæque plu- ra facere non poterat per poteſtatem, quam acceperat in Ecclēſia Catholica: vel in Sacerdotio, quia Epicoſopus non dedit illi poteſtatem in de- ſtructionem Ecclēſiæ, in qua erat Epicoſopus: vel in Doctōratu, quia Promotor etiam poteſtatem ſolum conceſſit Theologiam Catholicam docendi, & ad hanc aſſerendam & unicè defendendam juramento adſtrinxit, perinde ut hodie Lutherani ſuos Candidatos Theologiæ Alumnos & Doctōres juramento ad confeſſionem Auguſtanam & Formulam Concordiæ obligant. Ergo Lutherus vel non habuit talem poteſtatem oppugnandi Romanam Ecclēſiam, & aliquid ejuſdem doctrinæ contrarium prædicandi: vel ſi habuit, aliunde accepiffe debuit. Et à quò? Solvant Sectarij hunc nodum Gordium, cui nec Alexandri gladius ſufficientem aciem habebit.

XXX. Ad Quartum. Eſſe veriſſimum, cavere quemlibet ſibi debere à falſis prophetis, & Lutherum adhuc Catholicum huic etiam mandato ſubiacuiſſe. Sed ſequitur, tum alium quemvis, tum ipſum Lutherum ex hoc vocari ad tale, & tantum opus reformandæ Ecclēſiæ, hanc oppugnandi, contrarium ei doctrinam inducendi &c. O ſtolidam phantaſiam, & ridendam conſequen- tiam! Sed, inquirunt, non ſemper opus eſſe vocatione ad reformationem, ſed ſolum inſtatu Ecclēſiæ peccare: at verò quando ſtatus eſt perturbatus, vel ob falſam doctrinam, vel gravem perfe- cutionem, ita ut ordinario modo Miniſtri vocari nequeant, cuilibet licitum eſſe, prædicandi pu- rum verbum Dei, Sacramenta adminiſtrandi, labentem Religionem ſuſtentandi: Hoc vaniſſimum effugium meritò ipſos Evangelicos percl- lere ac ſcandalizare poteſt, cum apertè ipſi Lu- thero repugnet. Tom. 3. Latin. Witt. aſſerenti: Nullum etiam Evangelicum Prædicatorem immiſcere ſe, & irreperere clam debere ad prædicandum, qui non cum præ- ſitu Præpoſiti Miniſtri Ecclēſiæ fuerit vocatus; abſque vocatione enim nullus Chriſtianus, eſſi Sacerdos ſimile quid at- tentet &c. Et nunquid perturbatiſſimo Ecclēſiæ ſtatu dixit Paulus ad hebræos: 5. v. 4. nec quiſquam ſumit ſibi honorem, ſed qui vocatur à Deo tan- quam Aaron. Item ad Rom. 10. v. 15. quomodo præ- dicabunt, niſi mittantur. Rurſus 1. ad Corinth. 14. v. 14. mulieres in Ecclēſia taceant. Si dicat lege Cha- ritatis Jacobi 5. v. 19. quemlibet eſſe obligatum corrigere fratrem ſuum, errantem catechizare, & ad veram viam reducere &c. verum eſt; at pri- vatà inſtructione, quæ omnes homines decet; non demouſtratione publici Miniſterij.

XXXI. Reſpon. Secundò ad ea, quæ pro Extraor- dinaria Lutheri Vocatione adducuntur. Non exigi ini- què, quod ipſe Lutherus ab alijs requiſivit. Tom. 2. Witt. Germ. fol. 245. ad Præfectum Wartbur- genſem ita ſcribit de Concionatoribus clancula- rijs vitandiſ; doceatur populus, interrogare tales &

dicere. Unde venis? quis te miſit? quis te concionari juſſit? ubi ſunt Litteræ? ubi ſigillum, te ab hominibus miſ- ſum? ubi miracula teſtificantiæ, te à Deo miſſum? quod clariùs indicat Melanchthon in cap. 3. Matth. his verbis: ſic poſtea ſæpe; quando mundus ſere obliuſ ſuit promiſſionem & doctrinam Evangelij, tunc vocavit DEUS novos Doctores, & ſemper addit miracula, ut certò ſciamus, à Deo miſſos. Et hodie omnes fatentur Acatholici, immediatam à Deo vocationem non niſi mi- raculis ſtabiliri. Atque hinc factum, cur etiam Lutherus ac Calvinus miacula facere attenra- rent ad confirmandam doctrinam ſuam, ſed utri- que infeliciffimè res ceſſit, ut refertur in ſpeculo Brandenburgico fol. 208.

XXXII. Ad 1. igitur, ſi Evangelici ritè proba- verint, doctrinam ſuam eſſe Apoſtolicam, inſtar miraculi id nos acceptutos. Sed quando id præ- ſtabunt?

*Deſinet eſſe prius contrarius ignibus humor,
Junctaq, cum Luna lumina Solis erunt.*

Nam reſceſſerunt à Sanctis & antiquis Patribus, per quos Apoſtolica doctrina ad nos venit, & ha- ctenus abſque errore apud nos conſervata fuit. De purâ & Apoſtolicâ doctrinâ multos quidem huc- uſque Sectariorum clamores audivimus; efficaci argumentum nullum audivimus. Non fatis eſt, Scripturas magno numero ingeminare, eam ar- tem omnibus hæreticis communem diabolus quo- que callet. Legitimus ſenſus probandi vim habet, non ſola Scripturæ verba; legitimus autem ſen- ſus non eſt, quem quiſque ſibi cudit, ſed quem legitimum ſemper cenſuit Ecclēſia, quæ eſt colum- na & firmamentum veritatis, & quæ (uti Lutherus ipſe ſcripſit Tom. 7. Germ. Witt. fol. 362.) non po- teſt mentiri, ſicut Deus non poteſt: cum os Dei ſit os Ecclēſiæ. Quare cum Lutherani huculque doctrinam Lutheri eſſe Apoſtolicam ex Scripturis non niſi damnato ab Ecclēſia ſenſu uſurpatis probârunt, non aliud probaſſe cenſendi ſunt, quàm apud E- vangelicos eſſe vanitatem opinionum: apud Catho- licos verò veritatem Apoſtolicam, in quo uti- que totum eſt poſitum, uti dixere Adverſarij.

XXXIII. Ad 2. falſum id eſſe. Nam Chriſtus apud Joannem non ſolum Apoſtolis, ſed & alijs in ipſum credituris, uti contextus clariſſimè do- cet, promiſit: qui credit in me, opera, quæ ego ſacio, & ipſe faciet, & majora hiſ faciet Joan. 14. v. 12. Quæ promiſſio cum careat reſtrictione tam temporis, quàm perſonarum, neque tamen ſingulis fide- libus in actu ſecundo accommodari poſſit, ſaltem in aliquibus de Ecclēſia omni tempore locum habeat oportet; quoties par neceſſitas poſtulabit. Ne- ceſſitas autem poſtulat poſtremis etiam hiſce ſæ- culis, ut quando nova & inaudita ſunt, quæ ſu- pra naturam credenda proponuntur, novis quo- que & ſupernaturalibus ſignis atque effectibus credibilia reddantur; præſertim ſi ab eo propo- nantur, qui ordinariâ vocatione eſt deſtitutus. Apocal. etiam 11. v. 3. & ſequent. Deus clarè pro- miſit Ecclēſiæ extremis hujus temporibus poteſta- tem patrândi miracula pro verâ fide probanda. Quæ ergo eſt impudentia dicere, nihil tale eſſe promiſſum. De reliquo vera miraculâ à falſis pro- phetis fieri non poſſe, ſed tantum præſtigias & mi- raculorum umbras: quomodo etiam hæc falſa miraculâ veris diſcerni poſſint, oſtendimus ſu- præ Contr. XXII.

XXXIV. *Ad 3.* Negando ullum verum Vaticanum de extraordinaria vocatione Lutheri extare. Apocal. 13. per neutrum ex duobus Angelis representari Lutherum, nemo nisi cæcus videt. *Non per primum.* Tum quia Angelus ille habuit æternum Evangelium: Lutherus verò novum sibi quæ coævum & statim variè dissipatum. Tum quia Angelus ille docuit timere Deum; hujusque Judicium: Lutherus verò laxavit frænâ timoris Dei, cælum pro solâ fide omnibus pollicens. Tum quia Angelus ille evangelizavit super omnem gentem, & tribum, & linguam, & populum: Lutheri verò Evangelium exiguâ orbis partè innovavit. Tum quia Angelus ille dedit honorem Deo: Lutherus verò abstulit, tollendo Sacrificium Missæ, Adorationem Christi in Eucharistia, vora Religiosa &c. *Non per Secundum.* Tum quia Angelus iste descendit de Cælo: Lutherus verius ex inferni faucibus, & ab ipso orci magistro hausit suâ doctrinam, Tum quia Angelus iste habuit potestatem à Deo magnam, à quò fuit missus: Lutherus vocatione legitimâ destitutus nihil habuit potestatis, ac jurisdictionis. Tum quia Angelus iste casum & ruinam Babylonis magnam denunciavit: Lutherus Babylonem, hoc est, Sectarum confusionem mundo importavit. Tum quia Angelus iste terram gloriâ suâ illustravit: Lutherus illustrem Germaniam incredibili maculâ dedecoravit; quapropter Lutherum fuisse Angelum illum Apocalypticum nemo crederet, nisi qui fungum pro cerebro habet.

XXXV. Vaticanum de statu Monachi, cui inscriptum fuerit nomen Lutheri, est fabula Auctore suo digna; fuit iste Theophrastes Paracelsus homo ut malæ vitæ, ita modicæ fidei, utpote familiaris dæmoni mendacij patri. Videri potest Thomas Erastus celeberrimus Medicus ad Calcem Disput. de medicina nova Philippi Paracelsi. Ex dicto Husij nihil contra nos evincitur. Tum quia de hoc vaticinio primum soli Hussitæ: deinde Lutherus & Lutherani illud jactarunt. Tum quia varijs applicari potest; nec exactè ratione temporis Luthero convenit, Tum quia non difficile est, sic vaticinari, cum oportet, hæreses esse 1. ad Corinth. ii. v. 19. Tum quia si Hussius etiam nominatim Lutherum designasset, quid inde magni honoris, si hæreticus alium hæreticum ex insinuatû dæmonis prænucciasset. Tum quia Lutherus non est cignus, sed spurcissimus porcus. Videri potest speculum veritatis Brandeburgicum, & hujus apologia fol. 306. Ex illo disticho nihil probari 1. cum Gerhardus, qui id refert, nullam mereatur fidem, & libri ejusdem innumeris figmentis scateant. Si etiam concederemus similia vaticinia, non inde sequeretur, Lutherum à Deo vocatum Apostolum fuisse; utique enim de facinorosis etiam atque improbis aliqua futura prædici possunt. An non luculenta vaticinia extant in Scripturâ de Juda proditore; item de Anichristi impietate? an Arius propterea vel hilo fuit melior, quia de ejus furore Erichræa Sybilla tot sæculis ante vaticinata est, ut testatur Constantinus Magnus in Epist. ad Arium. Quid igitur juretur Lutherum, si de ipsius Apostasia & hæresi diu ante prædictiones extitissent?

XXXVI. *Ad 4.* Esto Lutherus ante Apostasiam aliqua habuerit dona, multos tamen Religiosos & alios non tantum habuit pares, sed etiam Superiores, Et quid laudis ex eo, quod ingenio, elo-

quentiâ & alijs, si quæ habuit, donis abusus fuerit ad suam ipsius & plurimorum aliorum perniciem, sicut multi alij præclaris suis talentis abutuntur, quibus in hoc ipse Lucifer prævit, non utique in hoc laudandus. Ex his duabus opinionibus refutatis, apparet etiam tertia abunde rejecta, quæ Luthero vocationem partim Ordinariam partim Extraordinariam absque alia ratione assignavit; ajo *affinitas*; est enim hoc commentum omnibus sæculis inauditum; habuerunt quidem aliqui Prophetæ missionem tum ordinariam, tum extraordinariam, sed utramque perfectam, cum non detur mixta & confusa. Si ergo Lutherus vocationem habuit partim ordinariam, partim extraordinariam, habuit nullam, uti affirmamus, & verissimum est.

XXXVII. *Error secundus.* Sectarij habent veram Ecclesiam, veros Sacerdotes, vera Sacramenta. Ita Lutherani, Calvinistæ & alij pro sua quisque secta. Probat 1. Quia non novam sed antiquam Prophetarum atque Apostolorum habent doctrinam, quæ non potest esse nisi in vera Ecclesia. 2. Non statim destructa est Ecclesia, etiam illi, qui prius in ea dominabantur & Præpositos agebant, in magnis tenebris & idololatria exiterint. 3. Quia si defectu Successionis Sacerdotes Evangelici non essent legitimi, & Sacramenta Cæne, atque Absolutionis conficere non possent, tunc etiâ Baptismus ab ipsedem collatus non esset legitimus, consequens est falsum, & contra S. Aug. L. 2. contra Epist. Parmen. c. 18. 4. Quia falsum est, Evangelicos Sacerdotes prorsus non descendere ab Apostolis, cum in doctrina his succedant. 5. Quia vocatio Sacerdotalis Zachariæ Luc. 1. fuit legitima, quantumvis à talibus hominibus proveniens, quos Christus latrones & fures nominavit Joan. 10. v. 1. 6. Evangelici Sacerdotes sunt independentes à Luthero, siquidem iste non fuit Papa Evangelicus. 7. Lutherus ipse Christum & hujus doctrinam ferventer urget, non verò ad suam personam & successionem attendi vult Tom. 2. Germ. fol. 92. probatque solidè, convenire Communitati Christianæ de doctrina judicare, & doctores nominare, cum omnes & singuli Christiani sint *Sanctum ac Regale Sacerdotium* 1. Petri 2. v. 5. 8. denique Lutherus legitimam potestatem Sacerdotis habuit quidem à Papa, sed non quâ tali, sed quâ Episcopo Ecclesiæ.

XXXVIII. Etrosem hunc sufficienter rejecimus parte priore doctrinâ 4. Tum ex alijs solidis fundamentis. Tum ex verbis notatû dignissimis quæ ex D. Hieronymo attulimus, ubi loco cit. de Hilario Apostata sic pronunciat: 1. *Hilarium solum fuisse Diaconum non Episcopum, qui alios diaconos Presbyteros & Episcopos initiare potuerit.* 2. *Hilarium à Romana Ecclesia, cui addictus erat S. Hieronimus, recessisse.* 3. *Hilarium ultra omnes sapere sibi visum esse.* 4. *Hilarium in sua recens erecta Ecclesia nec Episcopum, nec Sacerdotes habuisse.* 5. *Hilarium ideo nullum reliquisse Episcopum & Sacerdotes, quia ipse, utpote solum Diaconus, consecrare illos non potuit, atq; idcirco visu ab omnibus fuisse exceptum, cum Socios suos nominaret Episcopos.* 6. *ab Hilario nominatos Episcopos & Sacerdotes nullum Sacramentum facere potuisse.* Hæc omnia ad amulsum conveniunt Luthero, qui 1. fuit solum Sacerdos, non Episcopus potis alios Episcopos ordinare. 2. descendit ex Romana Ecclesia. 3. putavit, Lucem se esse mundi. 4. in Ecclesia sua recens erecta nullos habuit Sacerdotes, Episcopos &c. 5. Ideo in Ecclesia

Ecclesia sua nullos reliquit Episcopos & Sacerdotes, quia ipse, utpote solum Sacerdos, consecrare illos non potuit. 6. denique Lutherus vocavit quidem aliquos ex suis affectis Superintendentes, hoc est, Episcopos & Sacerdotes, sed cum risu fuit exceptus. Quid plura, sicuti S. Hieronymus subiungit, *nullam esse Ecclesiam, ubi nulli sunt Sacerdotes*, ita & nos dicimus & concludimus apud Lutheranos Calvinianos &c. *nullam esse Ecclesiam, quia nulli apud illos sunt Sacerdotes*. Et quomodo Ecclesiam Lutheranam aut Calvinianam &c. habeamus pro vera Ecclesia, quæ non nisi quosdam habet prædicantes, & quidem tales; qui jam, dum ad officium prædicandi assumuntur, sunt Ecclesiastici: jam dum ab eodem removentur, iterum sunt sæculares, & tales etiam passim habentur; siquidem *characterem nullum*, ut loquitur D. Augustin. *Serm. de gestis cum Emerito Donatista Tom. 7. ab ordinatione habent impressum*. Unde merito tales jam ante 1400. annos fuit Tertullianus L. de Præscript. c. 41. inquit: *hodie Presbyter, cras Laicus. Nam & Laicus Sacerdotalia munera iunguntur*. Argumenta sunt jam in prioribus maximè ex parte dissoluta. Nihilominus

XXXIX. Respond. Ad 1. miserabilem & ipsi oculis repugnantem probationem esse, Lutheranos non habere novam doctrinam, sed antiquam Prophetarum & Apostolorum. Nihilne novi est, Ecclesiam universalem per tot sæcula usque ad Lutherum errasse, Lutherum verò veritatem attigisse? Nullum ex omnibus Majoribus veram Religionem tenuisse, omnèsque Patres & Theologos hallucinatos fuisse: Soli Luthero radios solis illuxisse? qui proinde Tom. 1. Germ. Jenens. fol. 480. dicere fuit ausus, *neminem scire, qui de fide & operibus rectè judicare poterit, exceptis Apostolis; in cæteris verò libris id nequaquam inveniri*. Quis ex San. & antiquis Patribus, penes quos Apostolica fuit doctrina, asseruit unquam, Justificationem fieri per solam fidem seu Fiduciam? Matrimonium pluris esse æstimandum, quam Virginitatem? Sacrificium Missæ pro idololatria habendum? Vota Religiosa Deo facta non esse servanda? &c. Jactant quidem Sectarij doctrinam Prophetarum & Apostolorum: recedunt autem à viâ, quæ ad illam ducit, nempe à Patribus & Doctoribus faciuntque infelicem saltem à proprio sensu ad Sac. Scripturam absque medio, quod teste Paulo ad Ephes. 4. v. 11. Christus nobis reliquit, nempe interpretationem SS. Patrum & Doctorum, quorum traditionem ab uno ad aliud sæculum continuatam ipsi scenum, stipulas, stramen proclamant.

XL. Ad 2. miserum hoc quoque esse effugium, cum D. Paulus ad Ephes. 4. v. 11. expressè dicat: *Christum dedisse quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios verò Evangelistas, alios autem Pastores & Doctores ad consummationem Sanctorum in opus ministerij in adificationem Corporis Christi, donec occurrant omnes in unitatem fidei & agnitionis Filij DEI in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi, quod ante finem mundi implebitur*. Quare eousque permanere debet nunquam interrupta successio Pastorum & Doctorum, qui non solum in nullis existant erroribus, sed alios ab ipsædem immunes servare queant. Et istorum Patrum aperta est doctrina, hæreticos non solum esse extra Ecclesiam, sed omnem etiam perdere potestatem Jurisdictionis Ecclesiasticæ. Ita Scribit Cyprian, L. 1.

Epist. 6. *dicimus omnes omnino hæreticos atque Schismaticos, nihil habere potestatis ac juris*. Similia habet L. 2. Epist. 1. item Optatus contra Parm. Ambr. L. 1. de Pænit. c. 2. Hieron. contra Luciferianos Augustinus in Enchir. c. 65. &c. Si igitur Rectores Ecclesiæ & Prædicatores ante Lutherum in magis tenebris & Idololatria extiterint, fuerunt utique hæretici & infideles. Ergo Ecclesia tunc neque habuisset veram Fidem, quæ non consistit absque Prædicatorum officio, neque ullam legitimam Administrationem, à qua officia & functiones Ministrorum Ecclesiæ dependent. Quomodo ergo non fuisset destructa?

XLI. Ad 3. Disparitatem esse inter Baptismum & Cænam. Nam Baptismus, licet propriè ad officium Sacerdotis spectet, quia tamen ad eo necessarium est Sacramentum ad Beatitudinem, ut in defectu illius obtineri hæc non possit, idcirco omnes etiam alij infideles in absentia Sacerdotis administrare Baptismum possunt, cum tamen aliæ functiones Sacerdotales, ac nominatim consecratio Eucharistiæ non nisi à consecrato Sacerdote legitime peragi possit. S. August. loc. cit. nihil aliud docet, quàm apud Donatistas ad Ecclesiam reversionem eundem extitisse Baptismum atque Ordinationem in Sacerdotibus aut Episcopis, quæ prius fuerat, quam per Schisma ab Ecclesia se separarent. *Utrumque enim Sacramentum est, inquit S. Doctor, & quædam consecratione utrumque homini datur, illud cum baptizatur, istud cum oratur, ideoque in Ecclesia Catholica utrumque non licet iterari*. Ad 4. Non falsum, sed verissimum esse, Evangelicos Sacerdotes proflus non descendere ab Apostolis, neque in doctrinâ, quam tenent Apostolis contrariam: neque in ordinatione, quam à nullo consecrato Episcopo habent. Ad 5. Exemplum Zachariæ Luc. 1. nobis non adfersari. Nam quamvis Pharisei & alij, quicumque tunc supra Cathedram Moysis sederunt, impij homines fuerint, tamen publicè in Templo & Synagoga veram Fidei doctrinam tradiderunt; quomodo aliàs Christus Matth. 23. v. 2. dixisset: *omnia quæcumque dixerint vobis, facite*? Insuper necessariam Successionem retinuerunt in Summo Pontificatu; alioquin Christus ad eos tanquam legitimos sacerdotes nunquam alios misisset. Demum Zacharias ordinatus est à Judaico Ministerio, non à Secta Phariseorum; aliud quippe erat apud Judæos Sacerdotium Leviticum, aliud Secta Phariseorum; modò Zacharias à fermento Phariseorum immunis extiterit. Joan. 10. Christus non vult in Judaica Ecclesia Rectores nullos fuisse verè fideles usque ad suum adventum, sed notat solum, Judam Galilæum, Theodam ac similes Pseudopphetas; quamvis simul perstringat Phariseos, qui titulum Pastorum sibi arrogabant, in Christum tamen credere, vel ab eo mitti volebant. Videatur Tirinus in citatum locum.

XLII. Ad 6. Negando. Tum quia omnes, qui alicujus Religionis Reformationem profitentur, tam quoad Doctrinam, quàm quoad Ordinationem & Potestatem ad Ministerium dependent à suo Reformatore primo, qui in proposito est Lutherus. Ergo cum iste non habuerit potestatem inducendi talem Reformationem, nec illi habent, cum Magister & Discipulus sint correlativa. Tum quia Sacerdotalis Ordinatio & omnis Ecclesiastica Potestas ad Ministerium Ecclesiæ dependentiam suam habet non solum ab Ordinante, sed

etiam ab ijs omnibus, à quibus ipse Ordinans suam Ordinationem & potestatem accepit. Non potest autem in proposito alius ostendi quàm Lutherus, per quem ista Ordinatio & potestas ab Apostolis in alios Evangelicos Sacerdotes derivatur. Ergo cum Lutherus non fuerit verus Episcopus, non accepit potestatem Episcopalem Ordinandi Sacerdotes & Episcopos. Ergo hanc potestatem ab Apostolis non potuit derivare in alios. Ergo Evangelici Sacerdotes nec sunt independentes à Luthero, nec veri Sacerdotes, urpote à nullo veram & Apostolicam potestatem habente ordinati. Non obstat, Lutherum non fuisse Evangelicum Papam. Artamen fuit Evangelicæ Reformationis Auctor, absque dubio alios Ecclesiæ suæ Ministros ordinans, quos etiam postea in varios locos ablegavit, doctrinâ suâ bene instructos, ut eandem ulterius propagare possent.

XLIII. Ad 7. Lutherum in conscientia sua defectum vocationis suæ probè advertisse, ideòque Christum inclamasse, ejusque doctrinam jactasse, ut sic defectum illum celaret. At non attulit se tum à Deo testimonium Sanctitatis, Miraculorum, Prophetici Spiritûs, sicut Moyses & alij Prophetae, quod tamen in hac gravissima & inaudita Reformatione, qualem nec Moyses nec ullus Propheta unquam attentavit, jure desiderabatur; siquidem nulli Legato fides habetur, nisi per exhibitum testimonium sui Principis dignum se fide probet. Nec credibile apparet, Deum ad tantam & tantam reformationem, per quam omnia in Ecclesia susque deque vertuntur, absque vocatione extraordinaria & evidenti demonstratione illum misisse vel adhibuisse. Cæterum supra jam diximus, Communitati sæculari competere potestatem Evangelicos prædicatores ordinandi & constituendi, negari ab omni venerabili Antiquitate, ut bene DD. à Walenburch T. I. fol. 972. dicant, hoc paradoxum esse Conringij, atque huic adstantium. Quamvis enim populus ad Electionem Episcoporum & Ministrorum Ecclesiæ antiquitus fuerit admissus, nunquam tamen habuit potestatem ordinandi & jurisdictionem Spiritualem conferendi. Est autem hæc ordinatio & jurisdictionis non minus, imò plus necessaria ad legitimam vocationem Sacerdotum, quàm ipsa electio. 1. Petri 2. v. 9. non est sermo de propriè dictis Sacerdotibus, ad quos etiam Lutherus singularem vocationem requirit; quamvis hodie Prædicantes apertè doceant, fæminas æque, ac viros Sacerdotes esse ex illo dicto Apoc. 7. v. 10. *fecisti nos Deo nostro regnum, & Sacerdotes & regnabimus super terram*, sed hanc opinionem D. Augustinus meritò turpissimam censet, & Pepuzitos hæreticorum Registro inscribere vult; quod Sacerdotio mulieres quoque honoraverint.

XLIV. Ad 8. hoc prorsus impertinens esse. Nam Lutherus non est ordinatus in Sacerdotem ab ipso Papa, sed ab aliquo particulari Episcopo. Quare nullum omnino Sacerdotium habuit, si istud non habuit à Papâ, qua tali, à quo omnes particulares Episcopi dependent ac proveniunt. Vim & valorem Sacerdotij etiam nos principaliter Christo adscribimus, non Papæ, aut Episcopo; ut proinde Lutherus in sua Reformatione aut reâms Deformatione non solum contra Papam & Episcopum, sed etiam principaliter contra Christum, cujus Ministri Papa & Episcopi sunt, acceptâ potestate abusus fuerit.

XLV. Hastenus de Vocatione Ministrorum Ecclesiæ. Et quæ diximus nominatim sub expresso nomine Lutheri, ea suo modo de Calvino, de Zwinglio, & similibus Sectarum Ducibus intellecta volumus, ut statim ab initio monuimus; etenim quoad hoc eadem ferè omnium est ratio. Finio nunc elegantibus verbis S. Cypriani Episcopi, 27. ad lapsos, ubi paucis indicat ab Episcopis omnes legitime ordinatos suam trahere potestatem, omnes Ecclesiæ actus per Episcopos dirigi debere, Episcopis omnes sæculares quoad jurisdictionem Spiritualem subesse &c. Ita scribit: *Per temporum & successione vices Episcoporum ordinatio & Ecclesiæ ratio decurrit, ut Ecclesiæ super Episcopos constituantur, & omnis actus Ecclesiæ per eosdem Præpositos gubernentur.* Cum ergo Navatores Evangelici Lutherani, Calvinistæ, &c. non habeant per legitimam Successionem Episcopos, non habent etiam legitime vocatos Ministros, non Sacerdotes, non Ecclesiæ veram Christi, ut ex dictis abunde liquet. Et DEUM Immortalem qualis & quantus est iste defectus! & qualis ac quanta miseria Lutheranorum, ac Calvinistarum & verâ Fide atque Ecclesiâ, & veris Episcopis ac Sacerdotibus carere!

CONTROVERS. XXXVIII.

DE COELIBATU SACERDOTUM.

Clericis legitime vocatis & in Majoribus Ordinibus constitutis, ut ministerio suo sublimi dignè sancteque fungantur, incumbit Cœlibatus, vi cujus à Matrimonij usu ac carnalibus voluptatibus abstinere se debent. Nec is recens est hodiernæ Ecclesiæ commentum, sed antiquum à tempore Apostolorum status Ecclesiastici & pulcherrimum ornamentum, quo præluere debent, qui in peculiarem Domini sortem & selectam Christi gregem sunt vocati juxta ea, quæ ad initium prioris Controversiæ diximus.

PARS PRIOR

DOCTRINÆ CATHOLICORUM.

I. **D**octrina prima. Omnes Clerici Majoribus Ordinibus initiati, hoc est, Episcopi, Sacerdotes, Diaconi, Subdiaconi obligantur ad perpetuam continentiam non solum à luxuria alioquin prohibita, sed etiam à Matrimonio cæterum licito, ita ut post susceptos Ordines nullam uxorem ducere valeant, & si quam antea duxerint, ejus usu abstinere debeant. Ita semper in Ecclesiâ Catholica à temporibus Apostolorum fuit observatum hucusque. Nam Canon 27. Apostolorum sic habet: *ex ijs, qui Cœlibes facti sunt clerici, jubemus, ut Solus Lectioribus & Cantoribus liceat, si voluerint, uxores ducere.* Idem testatur Concilium Carthagin. 2. Cæn. 2. ubi de Coelibatu statuit: *omnibus placet, ut Episcopi, Presbyteri, Diaconi, vel qui Sacramenta conferunt, pudicitia Custodes: se etiam ab uxoribus abstinere.*

Et ratio